

Reggeli Ujság

23. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

191. szám

A németek Sztalingrádtól délre nagy szovjeterőket zártak körül

Tizenkét japán hadosztály áll készen India megtámadására – Német légitámadások angol hadiüzemek ellen

A német véderőfőparancsnokság közli:

A Kaukázusban hegyi csapataink kikényszerítették az átkelést újabb hegyi szorosokon. Az ellenség szétugrasztott erőit megsemmisítettük.

Sztalingrádtól nyugatra a német támadás az ellenség szívós ellenállásával szemben tért nyert. Elkéseredett ellentámadások elhárítása során egyedül egy hadtest körzetében, a légelhárítás kiváló közreműködése mellett 130 szovjetpáncélost semmisítettünk meg vagy zsákmányoltunk. Erős légi kötelékek megsemmisítően avatkoztak be a földön folyó harcokba. Ezenkívül Sztalingrádot és a Szovjet hátsó összeköttetéseit éjjel-nappal bombáztuk.

A Volgán felgyújtottunk két nagy tehergőzöst és egy tartályhajót.

A doni arcvonalon német és olasz csapatok visszaverték az ellenség támadásait.

Kalugától délnyugatra és Rzsevnél a légi erő kötelékeivel együtt működve, több ponton szétvertük az ellenség támadási előkészületeit. Helyi ellenséges támadások meghiúsultak.

Az ellenség a Ladoga-tótól délre erős kötelékekkel támadást intézett a német állások ellen. A Szovjetet kemény harcokban, részben ellentámadással visszavetettük. Ez alkalommal 35 páncélost lőttünk ki.

A Szovjet légierő tegnap légi harcban és légelhárítás következtében 101 gépet veszített. Hét másik gépet a földön semmisítettünk meg. Egy gépünk hiányzik.

A megszállt nyugati területekre történt berepülések során tegnap légi harcban 15 angol gépet lelőttünk; őrnaszádaink 3 gépet semmisítették meg. Német részről nem volt veszteség.

Nyugat- és Északnyugat-Németország feletti, hatástalan nappali zavarórepülések után az angol légierő kötelékei péntekre virradó éjjel támadást intéztek elsősorban Kassel városa ellen. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. A lakónegyedekben anyagi és épületkárok keletkeztek. Éjszakai vadászok és a légelhárító tüzérség az eddigi jelentések szerint 35 támadó brit bombázót lőttek le.

Az angol légierő augusztus 14-étől 27-éig 315 gépet veszített, ebből 52-t a Földközi-tenger felett és Észak-Afrikában. Ugyanezen idő alatt a Nagybritannia elleni harcban 63 gépet veszítettünk.

A német légierő nappal és az elmúlt éjszaka robbanó- és gyújtóbombákkal támadásokat intézett dél-, közép- és keletangliai hadiüzemek ellen.

Német kiegészítő hadijelentés

A keleti arcvonal középső szakaszán folyó harcokról a véderőfőparancsnokság a következő kiegészítő jelentést közli:

A közel négy hét óta tartó védekező harc Rzsev körül és Medintől északra naponta a lehető legkeményebb követelményekkel jár, mindenekelőtt a német gyalogos és műszaki csapatok részére, a nagy számbeli fölényrel támadó bolsevistákkal szemben. Az ellenség ennek ellenére jelentéktelen helyi betöréseken kívül egyetlenegy támadási célját sem érte el. Több tizezernyi halottal és hadifogollyal, ezernyi megsemmisített páncélos harckocsi és löveg árán a Szovjet mindössze néhány, gránáttölcscsértől felhasogatott jelentéktelen terepsávot nyert.

Az egyik ellenséges harccsoportot, amely behatolt egy német támaszpontba, több páncélos harckocsi megsemmisítése után erőteljes előrelökéssel visszavetettük. Épily eredménytelenül zajlottak le azok az ellenséges támadások is, amelyeket az országot két oldalán indítottak.

Augusztus 26-án a német repülőgépek bombái újabb 13 páncélost és löveget semmisítették meg és a német vadászok légi harcokban 16 repülőgépet lőttek le. A rákövetkező éjjel német harci re-

pülőgépek mélyen betörték az ellenséges arcvonal mögé. Moszkvától nyugatra több pályaudvart bombáztak. Kalinin mellett egy repülőteret is bombákkal árasztottak el, éppugy, mint Saratov és Gorkij ipari városok berendezéseit a középső Volga mentén. Ezekben a városokban a robbanó és gyújtóbombák súlyos károkat okoztak.

LÉGI TÁMADÁS FOLKESTONE ELLEN

A német véderőfőparancsnokság közlése szerint könnyű német repülőgépek csütörtök este meglepetésszerű mélytámadásban a leg-súlyosabb bombákkal árasztották el Folkestone hadifontosságú berendezéseit. A várostól északra és délre vezető fontos vasutvonalakon hatalmas robbanások keletkeztek.

Német harci repülőgépek csütörtökre virradó éjjel a középangliai Leeds ellen intéztek támadást, ahol az angol hadiipar több üzeme dolgozik. Az eltalált célokban sok helyen tüzek keletkeztek. Német repülőgépek ezenkívül hadifontosságú berendezéseket támadtak Keletanglia különböző helyein, így a Humber torkolatában

fekvő Hull kikötővárost is bombázták. Minden német repülőgép visszatért.

OLASZ HADIJELENTÉS

Az egyiptomi arcvonalon visszavertük ellenséges felderítő osztagoknak erőteljes tüzérségi tűzzel támogatott vállalkozásait. Német vadászipar repülőgépei harcban 3 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A Gela és Comiso elleni légitámadások során a légvédelmi ütegek eltalálták a támadó brit repülőgépek egyikét. A gép lángolva lezuhant. Egy ellenséges repülőgép súlyosan megrongálódott s kénytelen volt leszállni. Pilótáját foglyul ejtettük. A bombázás következtében a polgári lakosság köréből egy ember meghalt, néhány megsebesült. A kár lényegtelen.

Előnyomulás Sztalingrád környékén

A Bud. Ért. berlini jelentése szerint Sztalingrád környékén a német előnyomulás feltarthatatlanul halad. Sztalingrádtól délre egy páncéloshadosztálynak sikerült 40 kilométer mélységben az ellenséges állásokba betörni. Ennek a sikernek kihasználása most van folyamatban. Számottevő szovjeterők körülzárása és megsemmisítése rövidesen várható.

LÉGI TÁMADÁS BAKU ELLEN
Zürichből jelenti a Bud. Ért.: Isztanbuli jelentés szerint a német bombázók heves légi támadásokat intéztek Baku ellen.

TENGERI CSATA A KATTEGATBAN?

Csütörtökön napközben és este Svédország nyugati partvidékén erős ágyúzást hallottak a tenger felett. Az a hír terjedt el, hogy a Kattegatban tengeri csata folyik, de a svéd tengeri hatóságok ezt a híresztelést nem tudták megerősíteni. Ugyanakkor Koppenhágában működésbe léptek a légvédelmi ütegek és az ágyúzó a svéd partokig is elhallatszott.

VICHY TILTAKOZOTT WASHINGTONBAN ROUEN BOMBÁZÁSA MIATT

Washingtonból jelenti a Bud. Tud.: Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Martinique szigetére vonatkozó tár-

gyalások további előrehaladást értek el és jelenleg a gazdasági kérdések állnak a tárgyalások előterében. A továbbiakban megerősítette, hogy amerikai repülőgépeknek nemrég Rouen intézett bombatámadása miatt tiltakozás érkezett Vichyből.

JAPÁN ÉS INDIA

A Bud. Ért.: londoni jelentése szerint Wavel tábornok állítólag ismét Indiában tartózkodik. Hír szerint Thaiföldön 5, Szingapurban 2. Burmában pedig további 5 japán hadosztály áll készenlétben az indiai Asam elleni támadásra.

A KENTI HERCEG TEMETÉSE

Vichyből jelenti az OFI: A kenti herceg hamvai péntek reggel vonaton Londonba érkeztek. A pályaudvarról a koporsót gépkocsin a windsori kastélyba szállították. A király úgy határozott, hogy a herceget a windsori kastély kápolnájában temetik el.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Mai műsor!

Kadet szerelem

Főszereplők: *Hidvéghy Valéria, Szilley Margit, Pataky Jenő, v. Benkő Gyula, Raynay Gábor*

Valahol Oroszországban
Karday Katalin.

ATTILA
FILMSZÍNHÁZ

(volt ODEON)
Mai műsor!

Pénz áll a házhoz

Főszerepben: *Bilicsi Tivadár, Latabár Kálmán, Kiss Manyi, Vaszari Piri és Petőcs Sándor*

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ

(REX)

Mai műsor!

Miniszter barátja

Főszerepben: *Páger Antal, Komár Julia, Mihályffy Béla, Köpeczi Boóc Lajos*

Kézpénzt nem vehetnek át a gyűjtők a honvédség részére hanem csak meleg ruhaneműt

Ujvidéken vasárnap reggel indul meg a gyűjtés

Országszerte megindult már a keleti harctéren küzdő honvédek részére a téli ruhaneműek gyűjtése. Magyarország egész népe egy emberként sorakozott fel, hogy elviselhetővé tegye hőseinknek az oroszországi kiméretlen hideget. Megható példáját mutatják még a legszegényebbek is annak, hogy mennyire átérzik a gyűjtés nagy jelentőségét és fontosságát.

Ujvidéken a gyűjtő bizottság úgy határozott, hogy egy napon, még pedig

augusztus 30-án, vasárnap járják végig az egész várost és szedik össze az adományokat a honvédek részére.

A leventék, cserkészek és tűzharcosok végzik a gyűjtést, még pedig kerületekre felosztva, úgy, hogy vasárnap teljesen elkészülnek vele.

Szombaton viszik ki a háztartásoknak a nyugtákat és ellen nyugtákat, hogy azt kitöltésük és vasárnap az ajándékozott tárgyakkal együtt átadják a gyűjtőknek, akik a nyugtát aláírva visszaadják a háztartás vezetőjének, míg az ellen nyugtát, amit az ajándékozó írt alá, a gyűjtők magukkal viszik.

Feltétlenül szükséges, hogy a kesztyűket, meleg harisnyákat, érmelegítőket és hasonló páros cikkeket a háziasszonyok összefűzzék, nehogy azok mással összekeveredjenek.

Igy ha minden párba van kötve, egész biztos, hogy nem lesz semmi panasz.

Több ízben írtunk már arról, hogy mire van szükségük honvédeknek. Most még csak arra akarjuk a nagyközönség figyelmét felhívni, hogy a kész cikkek kivül prémbőröket és szőrmés cikkek elkészítéséhez szükséges anyagot is ajándékozhatnak. Ezt az anyagot a katonai ruházati intézetek kidolgozzák és így jutnak el a keleti harctéren küzdő honvédekhez.

A gyűjtőbizottság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a gyűjtőknek nem szabad pénzt elfogadni.

Ezért az, akinek nincsen megfelelő meleg holmija, az vásároljon ilyen valamilyen üzletben és ezt adja oda a gyűjtőknek, mert pénzt nem szabad azoknak elfogadni. Alább közöljük ismét az azoknak a cikkeknek a jegyzékét amelyekre a honvédeknek első sorban szükségük van:

1. Szőrméskesztyű. Egy, két, három- és ötujjas, bármilyen huzattal bíró szőrmével bélelt kesztyű, általában 71/2 nagyságtól felfelé. Alkalmos a gyapjúkesztyű, vagy a szelésre használatos u. n. síkesztyű is.
2. Kötött-szövött alsónadrág, másként jäger alsóruha.
3. Szőrmesapka. Megfelelnek a különböző szőrmével bélelt sapkák, valamint a szőrmekucsmák is.
4. Hósapka. A fonalak kiutalá-

sára nem számíthatunk. A szétbontott női kötött ruhákból nyert gyapjúfonál használható fel legkönnyebben.

5. Szőrmés mellény. Ugynevezett mikádókabát, bőr vagy szőrmemellény, rövid bekecs.

6. Ermelegítő. Lehetőleg úgy készítenő, hogy a hüvelykujj külön nyílást kapjon, mert ezáltal a kézfej is védve van.

7. Lábszármelegítő. Ugynevezett vadászharisnya, talppal vagy talp nélkül.

8. Hőszemüveg.

9. Sífelszerelés. 190—200 cm. hosszú, bármilyen fából és kötéssel, valamint botokkal ellátva.

10. Sicipő 42-es számtól felfelé.

11. Tábortakaró bármilyen színű és méretű, lehetőleg gyapjúból.

A második arcvonal Alexandria kapui előtt van — írja a Messagero

A MTI római értesülés alapján ismerteti a Fehér Ház hivatalos lapjának, a Washington Postnak cikkét. Az amerikai lap kizártnak tartja, hogy 1942-ben Franciaországban meg lehessen teremteni a második arcvonalat. Ezt a második arcvonalat máshol kell keresni. El kell foglalni Norvégia déli részét és csapatokat kell szállítani Dakarba. A leglogikusabb azonban az volna,

ha a második arcvonalat a Földközi tengeren valószínűsítik meg.

A Messagero ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a második, úgynevezett Földközi-tengeri arcvonal létezik is, csak hogy ez a front nem Tripolisz előtt húzódik, mint ahogy ezt az amerikaiak és angolok szeretnék, hanem Alexandria kapui előtt.

„A kínaiak nem felejtik el, hogy a nankingi szerződés félgymarmati állapotot teremtett Kína számára“

A Kína és Anglia közti „Nankingi szerződés“ aláírásának századik évfordulója alkalmából a nankingi kormány külügyminisztere csütörtök este rádióbeszédet mondott. Anglia — mondotta — világhatalmi okokból igazta le Indiát, majd Kínát. A japán-orosz háború és Japán megerősödése után Anglia mindent elkövetett Keletázsiaiban, hogy megakadályozza Kína és Japán együttműködését. A jelenlegi nagy kelet-ázsiai háború célja, hogy Anglia és

az Egyesült Államok keletázsiai befolyását kiküszöböljék. Keletáziát felszabadítsák és új rendet teremtsenek. A kínaiak nem felejtethetik el, hogy a nankingi szerződés félgymarmati állapotot teremtett Kína számára és hogy az Egyesült Államok támogatták Angliát erre irányuló törekvéseiben. Mindebből következik, hogy a két említett állam ellensége Kínának. Kínának, mint Japán szövetségeseinek le kell monnia magáról az Anglia által rákényszerített gyalázatot.

Az angolok ismét számos repülőgépet veszítettek a nyugati arcvonalon

Mint a NTI jelenti, péntekre virradó éjszaka angol repülőgépek hatoltak be Nyugat-, Közép- és Északnémetország fölé. Helyenként bombákat dobtak le, amelyek polgári ingatlanokra estek. Az eddigi jelentések szerint a támadó angol gépek közül hatot lelőttek.

Az angol légi haderő drágán fizetett a megszállt nyugati területek ellen intézett támadásért. Csütörtök délután is 12 Bostonmintájú brit bombavető erős vadászvédelem kíséretében nyomult be a Somme torkolata felett Ab-

beville térségébe. A ledobott néhány bomba az abbevillei repülőtéren csekély károkat okozott. A bombázás alatt német vadászok heves harcba keveredtek a brit vadászgépekkel. E harcok következtében 13 brit vadászgép zuhant lángolva a mélységbe. A német vadászok e harcokban semmi veszteséget nem szenvedtek.

A kora esti órákban néhány négymotoros brit repülőgép vadászgépek kíséretében többször megpróbálta a Rotterdam fölé való berepülést. Német vadászok az ellenséges repülőgépeket már

A „hadirokkant“ elnevezés új értelmezése

Módosították a hadigondozottakra vonatkozó rendelkezéseket

Budapestről jelentik: A kormányrendelet adott ki, amelylyel módosította a „hadirokkant“ elnevezésre vonatkozó eddigi rendelkezéseket.

A rendelet szerint a „hadirokkant“ elnevezés csak azt a személyt illeti meg, aki az 1933VII. t. c. 2. §-ának A) pontjában meghatározott veszteséget

hadművelési területen szerzett sebesülés, sérülés vagy más egészségromlás következtében vagy hadművelési területen kívül ellenséges harcieszköz behatása folytán vagy hatásának elhárításából kifolyólag szerzett sebesülés, sérülés vagy más egészségromlás következtében szenvedte el.

Azt a személyt, aki a meghatározott veszteséget nem a fent megjelölt módon szenvedte el, a „honvédelmi rokkant“ elnevezés illeti meg. A „hadiözvegy“, „hadiárva“, illetőleg „hadigondozott családtag“ elnevezés csak azt illeti meg, akinek férje, szülője, illetőleg gyermeke (unokája, testvére) hősi halált halt. A rendelet hatálya alá tartozó egyéb özvegyeket, árvákat, illetőleg családtagokat a „honvédelmi özvegy“, „honvédelmi árva“, illetőleg „honvédelmi családtag“ elnevezés illeti meg. A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva és hadigondozott családtagok együttes megjelölésére megállapított „hadigondozottak“ elnevezés érintetlenül marad, a honvédelmi rokkantak, özvegyek, árvák és családtagok közös elnevezése „honvédelmi hadigondozottak.“

A törvényes rendelkezések alapján gondozásban részesülő személyeket

a részükre biztosított pénzbeli látások és kedvezmények a módosítás hatálybalépése után is megilletik változatlanul

abban az esetben is, ha a hadigondozás szempontjából az elnevezésük a módosítás következtében megváltozott.

MAGYAR LEVENTEKÜLDÖTTSEG RÓMABAN — MAGYAR IFJUSÁGI VEZETŐK ANCONÁBAN

Az olasz fővárosban a fasiszta ifjúság meghívására magyar leventeküldöttség tartózkodik. A küldöttség tagjai megtekintették a fasiszta ifjúsági intézményeket, majd hódoltak a fasiszta forradalom halottainak emlékművénél. Anconába a magyar ifjúság vezetőiből álló küldöttség érkezett, hogy megtekintse az olasz ifjúság oktatási intézményeit.

a cél elérése előtt feltartóztatták és harcra kényszerítették. Az ellenséges kötelékek erre — anélkül, hogy sikerült volna bombákat ledobniok — eltávoztak.

Reggeltől estig

(Honvéd haditudósító század, Dr. Pados Pál karp. fizedes)

(Ennek a még múlt héten írott, de csak most megérkezett haditudósításnak különös jelentőséget ad az a tény, hogy hősi halált halt Kormányzóhelyettesünknek életének utolsó időszakában készült, a vadászrepülőtábor napi életéről. Egyszerű táborkép, a vadászszázad belső életébe világít be, mégis meleg fényvel csillan meg benne éppen „Horthy főhadnagy úr” szíves bajtársi érzésvilága).

Reggel öt óra.

A napos vágigjárja a sátorlábort és jelzi az ébresztőt. Pillanatok alatt élet fut át a repülőtéren, Kócos fejek jelennek meg a sátorlapok hajlásában és Pufi, a kővér zászlós nagyot kiált a csicskásának:

— Méltóságos úr, gyertünk a reggelivel.

Ez a rendes szokása, először enni-válót kér. Ugyan tudhatja, hogy hiába, de a jó tréfa kedvéért. Mindannyiszor harsogó derűt fakaszt szörnyű étvágyával, — nap-nap után megismétli.

Ez a reggeli kacagás, a tábor igazi ébresztője.

★

A délelőtti szakfoglalkozással telik el.

Már amikor nincs bevetés, vagy nem vagyunk készülségben. Ha azonban bevetésre szóló parancs várható, akkor merő izgalommá válik az egész tábor. Hogyis ne! Hiszen mindenki menni kíván. Ha önként jelentkezés alapján kerülne sor a bevetendőkhöz megállapítására: az egész század szakadatlanul a levegőben volna. Így azonban a parancsnok igazságérzete és a gépek állapota a döntő körülmény. Mivel azonban a konkurrenca természetesen nagy és mindenki szeretne a boldog ki-választottak közé jutni, az apró kis raveszkodások egész sora munkába lép, hogy kevesbítsék a vetélytársak számát.

Van itt egy hadnagy, aki bámulatos rábeszélőképeséggel igyekszik rábeszélni a bevetések száma szerint legesélyesebbnek mutatkozó bajtársait, hogy: sápadtak, bizonyára rosszul aludtak az éjszaka, nincsenek a legjobb kondícióban, tehát menjenek gyengélkedő vizsgálatra, — csupán azért, hogy a többiek híján ő kapja meg a várható feladatot. Rábeszélőképesége valószínűleg ámulatba ejt bennünket, néha szinte könyörög s igen elkeseredik, amikor senki sem hajlandó „bevenni” melegszerű bajtársi megállapításait. Mert egész cikesszólása még soha eredményre nem vezetett. Csodálatos ez a légkör! Mióta az emberiség a levegőben is harcol, szállóigévé vált a repülő felülmúlhatatlan bajtársasága. Ezek a pompás katonák odaadnak egymásnak az ingüket, az utolsó szál cigarettájukat s nem egyszer kockáztatják egymásért életüket is habozás nélkül, csak egyet nem hajlandók odaadni a másiknak: a bevetést. Ebben az egyben nincsen bajtársaság. Hála Istennek, hogy így van.

De nehéz volna leírni azt a várakozást is, amellyel a bevetésre szóló parancsokat lesik. Ilyenkor órák hosszát várva üldögélnék beöltözve a repülőter gyepein és — vágyakoznak.

Vajjon jön-e parancs? Tulajdonképp miért nem jön? Igazán többször foglalkoztathatnák a századot!

Azután a különböző alakulatok között való állandó gyanakvás, mindig győzri őket az a gyanu, hogy a másik alakulatot bizonyára bevetik, azok kedvükre harcolhatnak, rakásra gyűjtik bevetéseik számát, mi meg lemaradunk.

S ennek a várakozásnak izgalma, reményessége vagy elszontyolódása szinte óránként változik. Ellenőrizhetetlen magánértesülések keringenek, hogy ide vetnek be, vagy oda vetnek be, ennyi gépet vetnek, vagy amolyan gépet vetnek be.

A múltkor együtt ültünk a repülőtéren délelőtt tiztől, délután négyig és vártunk a bevetésre. Arról volt szó, hogy biztasanunk kell a bombázókat bizonyos harcfelelet végrehajtása során. A földi csapatok harca azonban, minden untalan fordított reményeinken. Tíz órakor még úgy volt, hogy feltétlenül bevetnek, negyed tizenegykor már azt jelezte a rádió, hogy páncélosain elérték a célt, eszerint nem vetnek be, mert nincsen ránk szükség. Uj célt kellett keresni. A hadsereg parancsnokságnál ekkor egyik hatalmas iparvárost jelölték ki bombázás céljává. Ez tizenkét órakor volt. Boldogan vártuk az indulás jelét. Ehelyett fél egykor azt a hírt kaptuk, hogy tárgyaltan, mert egyik gyorsanmozgó alakulatunk már betört a városba s kézre kerítette. Tehát újból várni! De azért minduntalan újabb és újabb okoskodással biztattuk magunkat, hogy feltétlenül bevetnek bennünket. Tesék ezeketán elképzelni a közhangulatot, amikor végre délután négy órakor megérkezett a parancs s annak értelmében csak a század egy része mehetett az ellenség fölé.

★

Az ebédet különben mindig közösen költik el a „tisztai étkezdében”. Ez a kifejezés természetesen, nagyzásból született meg. A „tisztai étkezdé” sátra megérdemelné, hogy valaki megénekelje. A szépségét, ó dehogya! Mogorócseryékből áll az oldala, persze a tetején ócska kátránylemez „védi” az esőtől. Ez is jó. A fontos, hogy van benne fehér abrosz és tábori dinnevézők.

Az étel különben ugyanaz, mint amit a legénység eszik.

Kivétel csak akkor adódik, ha valaki csomagot kap otthonról. Ilyenkor a boldog csomagtulajdonos szokás szerint vendégül látja a többieket, vagy amint itt mondják: vépadra küldi a hazait. Mert annyit természetesen nem tudnak küldeni hazulról a mamák és feleségek, hogy a társaság együttesen el ne fogyassza az egész csomagot. A múltkorában a nagytkü zászlós egyszerre három helyről is kapott csomagot s a hazai falatok tekintélyes mennyiséget tettek ki. Hét perc alatt semmisítették meg az egészet. Volt azonban már úgyis, hogy két és fél perc alatt végeztek valakinek a csomagjával.

Horthy főhadnagy úr legutóbbi csomagjával is vidám dolog történt. Vascsoránál ült az egész tisztikar, utána, mint boldog csomagtulajdonos, Horthy főhadnagy úr volt a „soros” a vendéglátásban. Csillag szemmel várták, mint mindig a többiek is: mi lesz a csomagban. Nem is csalódtak. Inyenc

Odollal kezdjük a napot,

mert a száj és a fogak ezer veszély között egész napon át munkában vannak. Az ODOL-fogpép a fogakat tisztán és egészségben tartja és a száját felfrissíti. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet.

ODOL fogpép

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

dolgok kerültek elő. Többek közt, valami szalámiféle!

Horthy főhadnagy úr odanyújtotta a rudat a mellette ülő zászlósának:

— Parancsolj!

A kis zászlós szerény akart lenni s vékony karikát vágott magának.

Horthy főhadnagy úr ránézett, aztán így szólt hozzá:

— Így azután rosszuljárnál. Majd én vágok Neked öregem.

Azzal lekanyarított egy hatalmas szeletet. Azután továbbadta a szalámit egy fiatal hadnagnak.

Ez gondolkodott egy pillanatig, majd visszaadta a rudat szíves vendéglátójának:

— Légy olyan jó Főhadnagy úr — mondta ravasz mosollyal — vágjál nekem is, én sem akarok rosszuljárnai...

Harsogó kacagás.

Attól kezdve valamennyien ugyanazt kérték s mindenkinek Horthy főhadnagy úr szelte a szalámit s mivel jó szívvel tette: magának alig maradt belőle valami.

★

Délutánon át újra szakfoglalkozás van, még pedig elméleti és gyakorlati. Utána se vége se hossza a levélírásnak.

★

Így telik el a repülőtábor egy-egy ügynevezett csendes napja. Néhány nap óta azonban mozgalmasabb életük van, gyakoribbak a bevetések.

Madarat is lehetne most fogatni mindenkiel!

★

De meg a legmozgalmasabb után is elkövetkezik az este. Akkor rendszerint mindenki mindent elmesél. A napi bevetés körülményeit, vagy, ha ilyenben nem volt része, csalódását.

Este kilenc óra.

Takarodó kürt jele hangzik. Elcsendesedik a tábor. Csak az őrszem áll a fák mellett. Vigyáz a táborra. Ő és a csillagok.

Elsüllyedt amerikai hajók

A NTI az angol hírszolgálat jelentése alapján közli, a washingtoni tengerészeti minisztérium jelentését, amely szerint az 1600 tonnás Ingreham torpedóromboló összeütközés következtében az Atlanti-óceánon elsüllyedt.

Az Egyesült Államok tengerügyi hivatala közölte, hogy csütörtök este egy északamerikai kereskedelmi gőzös a Mexikói-öbölben elsüllyedt. A gőzöst a tengely egyik tengeraltjárója süllyesztette el.

NEM HOSSZABBITHATÓK MEG A LEJÁRT LÁBBELI UTALVÁNYOK

A Közellátási Hivatal közleménye

A Közellátási Hivatal ismételtlen és utoljára közli a közönséggel, hogy a lejárt és fel nem használt lábbeli utalványok (újcipő, fejelés, talpala) a rajtuk feltüntetett határidőn túl semmi körülmények között meg nem hosszabbíthatók. Ezért aki idejében fel nem használja a részére kiadott lábbeli utalványt, azt többé fel nem használhatja, mert a kereskedők arra árút nem szolgáltathatnak ki.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK PÉNTEKI HUZÁSA

Az osztálysorsjáték pénteki húzásán 70.000 pengőt nyert a 33.819 számú sorsjegy.

Ötvenezer pengőt nyert 66.965.
Ötezer pengőt nyert: 61.490.
Négyezer pengőt nyert 5645.
Hármezer pengőt nyert: 81.284.
Két-kétezer pengőt nyert: 31.935 és 57.858.
Ezer-ezer pengőt nyertek: 18.759, 29.314, 30.098, 80.196 és 83.088.
(A számok helyességéért felelősséget nem vállalunk.)

Gyors- és gépiróiskola

Horthy Miklós sugárút 14., II. kapu, III. em.

gyors- és gépiróitanfolyama szeptember 1-én kezdődik.
Beiratkozás egész nap esetleg távbeszélőn 39-79.

Magyar Tűzharcos Szövetség

Ujvidéki Főcsoportja

Bajlári

parancs

A honvédség részére történő ruhagyűjtésre e hó 30-án, vasárnap az összes beosztott bajtársak jelentkezzenek a Darányi-telepi iskolában reggel 7 órakor. Formaruhával rendelkezők formaruhában, a többiek polgári ruhában szalaggal.

Ugyancsak jelentkezzen ugyanott minden (forma- és polgári ruhás) bajtárs, akik a folyó hó 23-i sorakozón az otthonban nem jelent meg és így még nem kapott beosztást.

Elnökség

Azok a bajtársak, akik még nem vették át az emlékalbumot, minden nap 7 órától az Otthonban átvehetik.

— Felhívás az összes vasúti nyugdíjasokhoz, özvegyekhez és árvákhoz. Felkérem az összes nyugdíjasokat, özvegyeket és árvákat, hogy a kivett szénutalványaikat sürgősen hozzák be az állomási oktatóterem mellett levő irodába láttamozás végett, mert csak a láttamozott utalványokra lesz a szertárnál tüzelőanyag kiszolgáltatva. Jelentkezés naponta délelőtt fél 9 órától 12 óráig és délután fél 3-tól 6 óráig, Balogh Sándornál, a nyugdíjasok helyi csoportja elnökénél. — Fehér állomásfőnök.

— Halált okozott a babszem. Szunyi István felsőpusztaszeri napszámos másfél éves Ilona nevű kislánya lenyelt egy babszemet s az a torkán akadt. Későn érkezett a segítség, a kislány meghalt.

— Törökvilágból való csontvázra bukkantak Bácsföldváron. Bácsföldvárról jelentik: A községi szerblakta részén a külterületi iskola udvarán a munkások tapasztáshoz való sárgaföld után kutatva, két méter mélységben teljesen ép állapotban lévő hatalmas férfi-csontvázra akadtak. A csontváz vízszintes helyzetben fekszik, észak-déli irányban, karjai szorosan a test mellett, lábai egymáshoz szorítva, mintha vigyázz állásban merevedett volna meg. A munkások óvatosságot követve a csontváz lábainál zöld rozsdával bevont rézsarkantvút találtak, tehát az illető lovaskatona lehetett. Találtak még egy agyagbögért is, üresen, teljesen ép állapotban. A csontváz 250 éves lehet, talán a zentai ittközet idejéből való. A csontváznak sok nézője van s mindenkire azt a benyomást teszi, hogy életében hatalmas, óriástermetű ember lehetett.

— Bűnbe vitte a szerelem. A budapesti rendőrség letartóztatta Makkai Vilmos 57 éves kertészt, aki több betörést követett el. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy beleszeretett egy fiatal tancsónőbe, aki állandóan pénzt követelt tőle. Előbb leányát lopta meg és elvitte 200 pengőjét, ugyanannyit lopott feleségétől, később betörésekre vetemedett. A szerelmes kertészt átadták a bíróságnak.

Talán még nem hallotta?

A gyógyszerkészítéshez felhasznált növények száma meghaladja a 40 000 is, melyek közül a nagyobb része a trópusi és szubtrópusi égöv területén otthonos.

A kolibri madár tíz percnél tovább nem tud megenni ételét nélkül, különben élete veszélyben forog. A madarak közül a kolibri teszi meg egy perc alatt a legtöbb szárnycsapást, azért van szüksége a gyakori táplálkozásra.

A kanári szigetekhez tartozó Hiero szigeten a legutóbb öt éven át semmiféle eső nem esett.

A földi állatok közül a leggyorsabbjárású a gazella, mely másodpercenként 27 méter távolságot tud befutni. A vízben élő állatok közül a delvin a leggyorsabb, mely másodpercenként 12,3 métert tud megtenni.

A halaknak nemcsak szájukban, hanem testük egész felületén is vannak szörve különböző ízlelő idegvégződések. Vagyis zsákmányát már előbb izleli, mielőtt megette volna.

A mérges kígyó évente többször is elhullatja mérgefogatát és azok újra kinőnek. A keresztés vipera például k.b. hathetenként cseréli ki mérgefogatát.

A rovarok különleges szerkezetű szemei teljesen érzéketlenek az ultra viola sugarakra.

Szabad szemmel csupán kereken hater ezer csillagot tudunk megkülönböztetni. A távcsöveken észlelhető csillagok számát a tudósok 100 millióra becsülik.

Földünkön még mindig 450 működő vulkán van, melyek közül 360 a Csendes óceán partvidékein fekszik.

A méheknek 1 kg méz összegyűjtéséhez 1,6 millió akácvirágot, vagy 120 ezer tálkavirágot, vagy 20.000 borsóvirágot kell felkeresniük.

A legkisebb emberi törpefaj Thaiföld öserdejében él, hol a férfiak 1,45 méter, a nők pedig 1,35 méter átlagos magasságot nem haladják túl.

—6—

— Topolyai hírek. A községi képviselőtestület egy régebbi ülésén 4400 pengőt szavazott meg két mélyfúratú artézikut létesítésére, amelyek közül az egyik a Polgári iskola utcában, a másik pedig a kistemplom környékén lett volna. Az Adyisten telepen lakó székelyek most azzal a kéréssel fordultak a községhez, hogy az egyik artézikut náluk létesítsék, mivel a telepen nincsen artézikut. A községi előjáróság valószínűleg méltányolni fogja a kérést és az egyik artézikut Adyisten telepen lesz. — A Gazdakör két évvel ezelőtt megvette a gróf Szechenyi-utcában lévő Lusztig-féle házat Gazda otthon céljaira. Az épület átalakítási munkálatai most már teljesen befejeződtek és valószínű, hogy a Gazdakör még az ősz folyamán át fog költözni a Gazda otthonba, eddigi helyiségéből, a Tölgyesi vendéglőből. A topolyai Hősi Emlékmű bizottság még a múlt év őszén megbízta Horvay János szobrászművészt, hogy 15.000 pengőért készítse el a topolyai Hősi Emlékművet, amelyet a plébániával szemben, a Nagykertben helyeznek el. Horvay most az anyagdrágulásra való hivatkozással 5.000 pengővel többet kér az emlékmű elkészítéséért. Az emlékmű bizottság Horvayt ezen kérését elutasította és közölte vele, hogy amennyiben ez év novemberére nem készíti el az emlékművet, peres útra viszik az ügyet. — A kukorica az utóbbi hetek kedvező időjárása következtében szépen fejlődik és a szemképződés is gyorsabb. Úgyhogy a gazdák bizakodva tekintenek a kukoricatorrés elé. A kender vágását már mindenütt megkezdték.

Népművelési összejevetel a Herés kertben. A Magyar Olvasó és Gazdakör Herés-kerti ifjúsági kultúrszakosztálya ma, f. évi aug. hó 29-én, szombaton este is megtartja rendes heti népművelési összejevetelét, melyen Varga János Ujvidék thj. város népművelési titkára fog megemlékezni Horthy István kormányzóhelyettes Urunk hősi haláláról. Zákány Lajos és Bódi Bálint szavalnak. Az összejevetelt a Buda vendéglő nagytermében tartják meg fél kilenc órai kezdettel, a Csanádi u. 16. sz. alatt. A vezetőség kéri tagjait, azoknak ismerőseit és barátait, hogy ezen kegyeletes ünnepségen is minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Ha nyaralni megy, vagy hosszabb időt tölt távol otthonától, biztosítsa betöréses-lopási kár ellen!

A gyöngyhöz hasonló fog

a természet ajándéka. Ápolja gondosan ezt az értékes ajándékot és használjon ehhez Chlorodont-fogpasztát, amely fogalmat jelent a célszerű fogápolásban.

Felkeelés után és lefekvés előtt

Chlorodont
fogpaszta

— Betörő az Almos utcában. Horváth István 56 éves ujvidéki napszámos behatolt Varga Erzsébetnek Almos utca 9. számú házában levő lakására és a szekrény tetejéről pénzt, valamint egy órát elloptott. Horváthot észrevették, feljelentették és a rendőrség ennek alapján őrizetbe vette.

— Önként jelentkezett a szurkáló vadházastárs. Az ujvidéki rendőrségen önként jelentkezett Gortva István 52 éves, Kamenicai utca 31. számú ház alatti lakos, aki — mint megirtuk — vadházastársát, Barna Ilonát féltékenységből több helyen megszurta. Gortva először lakásán támadt Barna Ilonára, majd, amikor ez menekült, üldözni kezdte és a szomszédban érte utól, ahol több helyen megszurta. Barna Ilonát akkor súlyos, de nem életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították, míg Gortva megszökött. Lelkiismerete azonban nem hagyta nyugton és önként jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették.

— Családját akarta kiirtani egy ittas napszámos. Méder István 43 éves ujvidéki napszámos ittasan ment haza Bajor tábork utcai lakására. Itt ültgelni kezdte családját és azzal fenyegette őket, hogy mindnyájukat kiirtja. A segítségül hívott rendőr előállította a rendőrségen Méder Istvánt s ott őrizetbe vették.

TURÁNI VADÁSZOK

Ujvidéki Szervezete
Bajlári parancs

Minden bajtárs figyelmébe!

F. hó 30-i rendes kiképző óránk után megkezdjük az igazolványok kiosztását, a fényképpel rendelkező tagok között.

Szeptember 2-án választmányi és rendes tagértekezlet lesz. Ez alkalommal kerül sor a női tábort megalakítására, valamint a lövészsakosztály felállítására.

Minden rendes, heti összejevetelünk keretében rövid, ismertető s egyben szórakoztató felolvasást fogunk tartani.

A tárgysorozat fontosságára való tekintettel elvárjuk összes tagjaink megjelenését.

A női tábort iránt érdeklődő hölgyeket szívesen látjuk.

Vezetőség.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Ujság?
 Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
 Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
 Keleti p. u. III. (peron)
 Teréz krt. 15
 Múzeum krt. 1
 Hungária-szálló
 Szt. Gellért-tér BSZKRT várócs.
 Erzsébet krt. 39
 Rákóczi-út 21
 Erzsébet krt. 1
 József krt. 50
 Kelenföld p. u.

A jövő évben felépül az állandó téli gazdasági iskola Topolyán

A Földművelésügyi Minisztérium a múlt év őszén állandó téli gazdasági iskolát nyitott Topolyán, amelynek 38 hallgatója volt, 33 topolyai, 15 pedig a Topolya körüli székely telepekről való. Az iskola iránt a járás többi községeinek gazdaijúsága körében is nagy volt az érdeklődés, de mivel az iskola mellett nem volt internátus, ezek a tanulni vágyó gazdaijűk nem hallgathatták az előadásokat. Az iskola a Gazdakör által Gazdaotthon céljaira vett és átalakított gróf Széchenyi-utcai Lusztig-féle házban nyílt meg a múlt év november hó elején és ezévi március 15-én fejeződött be a tanítás. Az összes hallgatók sikeresen végezték el az első félévet, ami a tanulók igyekezetét bizonyítja. A Földművelésügyi Minisztérium még a múlt évben elhatározta, hogy az állandó téli gazdasági iskolát és internátust még ez év folyamán felépíti. E célból a községtől megfelelő telket kért, mire a községi képviselőtestület két hold telket szavazott meg az iskola és az internátus részére a vasútállomásnál, valamint 15.000 pengő hozzájárulást az építkezésekhez, továbbá magára vállalta az iskola és internátus világító- és tüzelőanyaggal való ellátását is. Amire azonban a község hozzájárulását jóváhagyó alispáni végzés megérkezett, az idő annyira előrehaladt volt, hogy az építkezések már nem lettek volna ebben az évben befejezhetőek. Ezért az építkezéseket meg sem kezdték, hanem azokat a tavaszra halasztották. Így a jövő év folyamán el fog készülni a téli gazdasági iskola és a hozzá tartozó internátus a község egyik legszebb helyén. Mivel a gazdakör tovább nem adhatja helyiségeit az iskola céljaira, az iskola ez évben a Kossuth Lajos utcában levő postaépület (Juhász-féle ház) emeletén nyílik meg, ahol Paller Gáspár téli gazdasági iskolai igazgató irányítása mellett már folynak is az átalakítási munkálatok, hogy novemberre, amikor az iskola megnyílik, teljesen elkészülve várja a hallgatókat.

Adjatok téli ruhát a katonáknak, hogy méltók legyünk hozzájuk, akik vérükkel váltják meg a magyar népet! Bármennyi téli holmi gyűlik is össze, semmi sem sok s egyetlen darab, egyetlen fonál sem vész kárba. Adjunk sokat, mert minden adomány hozzájárulás legjobb fiaink egészségének megóvásához!

Ma, szombaton délután Ózdon nyitják meg az Országos Úszóhetet

Alighogy véget ért a jólsikerült ceglédi úszókongresszus, a MUSZ máris új csemegével szolgál az ország úszni vágyó fiataljainak. Augusztusi 29 és szeptember 6 között rendezik meg az egész ország területén az Országos Úszóhetet. Ezelőtt hét évvel, 1935-ben rendezték meg első ízben az úszóhetet. Az 1935. évi úszóheteten igen sok olyan fiatal tehetség tűnt fel, akik később oszlopai lettek a magyar úszósportnak. Rudolf Lóránt dr. az úszóhét egyik főrendezője a következőket mondotta az úszóhétről: — Az elkövetkező nyolc nap alatt, minden magyar városban és községben, ahol csak uszoda van, segerszemet tartunk a fiatalokkal. Nem versenyeket rendezünk, hanem azt akarjuk elérni, hogy az ország minden úszni tudó fiatalja — 14 éves kortól 21 évesig — bebizonyíthassa képességeit. Jelvénytulajdonos versenynek is nevezhetjük az Úszóhetet. Azok a fiatal fiúk és lányok, akik egy bizonyos szintidőt elérnek, emlékérmeket kapnak. A mostani háborúban olyan fontos úszni tudásnak így akarnak hírvést csinálni. A hét évvel ezelőtti megrendezett Úszóhétnek 30.000 résztvevője volt s a most befutott jelentések szerint aug. 29 és szeptember 5 között még többen fogják behozonyítani, hogy otthon vannak az úszásban. — Mikor nyitják meg ünnepélyesen az úszóhetet? — Szombaton délután Ózdon négy órakor lesz az ünnepélyes megnyitás. Azon megjelenik az Ifjúság Országos Vezetője is s ő fogja mondani a megnyitó beszédet.

Az Újvidéki Alosztályban szeptember 6-án kezdődnek a bajnoki küzdelmek

Az Alosztály hivatalos értesítőjéből

A bajnokságot, az augusztus 16-án megtartott egyetemes értekezlet határozata értelmében három csoportban bonyolítjuk le, amelyeket a földrajzi fekvés és vasúti összeköttetés figyelembe vételével állítunk fel. Ezenkívül lesz egy ifjúsági csoport, amelyben az újvidéki és környéki csapatok számára kötelező az indulás. Mind a három csoportban, az ifjúsági csoportban is, szeptember 6-án lesz a bajnokság első fordulója. A csoportok beosztását és a sorsolást augusztus 31-ig körlevélben közöljük. A mérkőzéseket keddig a hét folyamán lekötött barátságos mérkőzéseket kivételesen péntekig kell bejelenteni, sürgős esetben táviratilag. A játékvezetőt a mérkőzésekre az Alosztály Játékvezető Testülete küldi ki. A játékvezető díja: III. osztályú vasúti költség (személy- vagy szükség esetén gyorsvonaton), minden úton töltött megkezdett 6 óra után 4 (négy) pengő és ezenfelül minden mérkőzésre 1.30 pengő (ifjúsági mérkőzések után 0.80 pengő). Helyszíni mérkőzések után a

játékvezetői díj 3.30 pengő, ifjúsági mérkőzéseknél 1.80 pengő. A játékvezető díjat a jövőben nem kell előre beküldeni, mert azt a játékvezető a mérkőzésen veszi fel. A mérkőzések anyagi feltételei: a rendező egyesület vise. természetesen minden rendezési költséget s ezenfelül fizet az utazó vendégcsapatnak 50 pengőt. Az újvidéki csapatok (UAC II, UVAK II, Törekvés és Duna) szintén 50 P-t fizetnek a vidéki vendégcsapatnak, de vidéken 70 P-t kapnak minden bajnoki mérkőzés után. Újvidéki csapatok egymásközt közös megegyezéssel megállapíthatják bajnoki mérkőzéseik anyagi feltételeit. A mérkőzést lehetőleg úgy kell kezdeni, hogy az utazócsapat egy nap alatt tehesse meg az utat a mérkőzés színhelyére és vissza. Bajnoki mérkőzést lemondani semmiféle címen nem szabad sem a rendező, sem az utazó csapatnak. Indokolt esetben a mérkőzés elhalasztását lehet kérni az Alosztálytól, de legalább egy héttel a kisorolt mérkőzés határnapja előtt. (T. L. — B. F.)

Rövid sporthírek

Az újvidéki Törekvés Sport Club hivatalos hírei. I. csapatunk vasárnap Szenttamáson játszik barátságos mérkőzést. Kérem az alább felsorolt játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor a felszerelés átvétele végett az öltöző-

ben jelenjenek meg, majd délután pontosan 1 órakor a pályaudvaron jelentkezzenek Győri csapatvezetőnél: Kovácvics, Tóth, Franciszti, Herdi, Burai, Opolczer, Balogh, Siposs, Szénási, Mókus, Borovics és Szöllösi. Az ifi-csapat játékosait kérem, hogy vasárnap délelőtt fél 9 órakor jelentkezzenek az öltözőben. — Intéző.

Sporthírek Kuláról. Mint ismeretes, a KAFK új vezetősége nagyban fáradozik azon, hogy az illetékes szervek ismét visszahelyezzék a csapatot az NB III. beosztásba. Ebben az ügyben az ügyvezető elnök személyesen interveniált. Egyébként a rendszeres edzés is teljes erővel folyik, úgyhogy minden remény-

meg van arra, hogy az őszi bajnokságban Kula nem fog szégyent vallani. A KAFK vasárnap favoritként indul a zombori Sport ellen a következő felállításban: Preininger — Gombár, Kleespies — Schmidt, Polyvás, Vörös — Schlemender, Mehr, Turuc, Tremi, Schade. A felállítás még annyiból nem egészen végleges, hogy Polyvás és Gergely kiadatásukat kérték azzal, hogy Topolyára mennek. Ügyüket a választmány elé terjesztették. — Vasárnap a helybeli „Ifjúság” a bácskerekertúri „Ruszin” csapatával játszik barátságos mérkőzést.

A Szegedi TK vendégszereplése Obecsen. Vasárnap délután a Szegedi TK Obecsen vendégszerepel. A Bocskaival játszik barátságos mérkőzést délután fél 6 órai kezdettel. A Bocskai összeállítása a következő lesz: Szökő — Szpáncs, Radics — Bertók, Milovánov II, Trbics — Tihanyi, Sági, Nagy, Magyar, Dolovác. Előmérkőzést fél 5 órai kezdettel a belvárosi „kölykök” és az alsóvárosi „Jurkók” játszanak.

Az újvidéki sofőrök csapata ma, szombat délután fél 6 órakor nagy mérkőzést játszik az újvidéki „kenyérfényesítők”, a pékek csapatával. A motorosok a következők megjelenését kérik ma délután fél 6 óra az UVAK-pályán: Zsvics (Milos), Leitner, Möriz II, Kurc, Siszler, Buzás, Bucheimer, Kike, Möriz I, Siket, Petrovics, Bikvic, Sampion.

Nagyszabású labdarúgó mérkőzés lesz szombaton Újvidéken. Szombaton délután fél 6 órai kezdettel a volt UAC (jelenleg Rapid) pályán nagyszabású labdarúgó mérkőzés lesz a városi alkalmazottak és a Református Olvasókör tagjai között. A mérkőzést 50 liter sörért játszik. A Református Olvasókör a következő csapatot áll ki a sorsdöntő mérkőzésre: Farkas II — Czoczek, Takács II — Lepár, Sipos II, Sinder II — Armbruster, Horváth III, Sipos I, Kelemen, Nyirő I. Tartalékok: Bozó, Bikit és Kollár (Tóth).

MA, SZOMBAT DÉLUTÁN UTAZIK BUDAPESTRE AZ UAC Hivatalos UAC-hírek

Az UAC holnap, vasárnap Budapesten játszik NB-mérkőzést a Vassal. A mérkőzésre tizenkettes kerettel utazik az UAC, Szuszedszky János vezetésével. A keret tagjai:

Platz, Csillag, Avar, Hargittai, Pálfi, Máriás, Zsoldos, Mézes, Rab, Takács, Badics Welker.

Avar sérülése még nem gyógyult be, játékára nem lehet biztosan számítani.

Az UAC II. csapata vasárnap délután az UVAK—SZVAK vasutas bajnoki találkozó előtt játszik barátságos mérkőzést a Dunával.

A B) csapat Zsablyára utazik vasárnap,

barátságos mérkőzés lejátszására. A két B) csapatot pénteken este állítják össze.

Tudja-e Ön?

...hogy az éjjeli őr foglalkozása és az orvosi hivatás között szakmabeli rokonság van? Egyik neves sebészhez beállít egy éjjeli őr. Panaszodik, hogy semmit sem javul az egészsége, jöllehet már sok orvosnál volt. A professzor sem talál semmi bajt, pedig ő is alaposan végigvizsgálta. Szomorúan jegyzi meg erre az éjjeli őr: „úgy látszik hasonló a foglalkozásunk tanár úr. Mi is jól ismerjük azokat az utakat, amelyeken örködünk kell, de, hogy mi történik a lakásokban azt bizony nem tudjuk.”

Mit főzzünk, hogy főzzünk?

Háztartási tanácsadó
AZ IDÉNYFŐZÉLEK
HÁZI ELTEVÉSE

Már a régi békeévek idején is a sokat vitatott háziasszonyi teendők közé tartozott az élelmiszerek házi eltevése.

A főzelékféléket idények szerint szokták felosztani, vagyis azok eltevéseinek ideje más-más időben történik. Legtöbbjének eltevése a nyárutóra, vagy az ősz elejére esik. Az eltevése módja úgyszólván vidékenként, de talán mondhatnánk azt is, hogy háztartásonként változó. Változó egyrészt, mert az egyes vidékeken a termelvények nem egyformák, de legfőképpen azért, mert a házi befőzés tudományát anyáinktól, nagyananyáinktól, az általuk kipróbált hagyományos alapon és módon sajátítottuk el.

Fontos, hogy télire tegyünk el minél több zöldség- és főzelékféléket, mert ezzel családunknak és ezen keresztül nemzeti kötelességünknek tesszük eleget. Jól ismerjük, hogy mennyire fontos a zöldségfélék téli fogyasztása. A tudósok eléggé kimutatták, hogy a zöldség- és főzelékfélék különböző fajtáját kell mennyiségben télen is fogyasztani kell.

A háborús idők ma kétszeresen írják elő, hogy családunk megfelelő élelmiszeréről gondoskodjunk. A háziasszonynak tehát nemcsak érdeke, hanem kötelessége is, hogy minél több zöldségféléket tegyen el télire. Az eltevési módok közül válassza ki magának a legmegfelelőbbet, ha azonban nem bír elég jártassággal a házi befőzés ismereteiben, álljon itt egynéhány gyakorlati példa az idényfőzések eltevéseiről. Az időszakos zöldség- és főzelékfélék közül a nyári kovászos ugorka és a gyors savanyítással készített savanyúkáposzta említhető meg.

(Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁG

Kedvezményes őszi pillangós takarmány-vetőmag kiosztása

A m. kir. földművelésügyi minisztérium engedélyezte a mezőgazdasági kamarának, hogy 25%-os árkedvezménnyel a folyó év őszén is oszthat ki szöszösbükköny, pannonbükköny, őszi takarmányborsó, biborhere és kétéves somkóró vetőmagot. A szöszösbükköny mázsánkénti ára Budapest 137 pengő, a pannonbükkönyé 64 pengő, őszi takarmányborsóé 76 pengő, biborheréé 180 pengő, a kétéves somkóróé 215 pengő. Ebből az árból számítható le 25% árkedvezmény. A szállítási költségeket a földművelésügyi minisztérium viseli. A forgalmiadót és a kölcsönzsák betétdíjat a megrendelők fizetik.

A szállítás utánvételezés mellett történik. A szállító cég a feladásakor a kereskedelmiárból leszámítja a 25% árkedvezményt és a kedvezményes vételárat, a forgalmiadót, valamint a zsák betéti-díjat utánvételezi. A zsák betétdíjat visszatéríti a cég, ha a kölcsönzsákot címére visszaküldötte a megrendelő. Az akcióban részt-

vehetnek 100 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó hivatalos kisgazdák és bérlők.

100 kg-nál kisebb mennyiséget nem szállítunk. Ezért a gazdaközönség írassa össze igénylését, az összeírást a község előljáróságával igazoltassa és az összeíró-íven írja meg, hogy milyen címre és milyen vasúttállomásra kívánja a szállítást.

Minhogy a vetőmagokat nehéz beszerezni, a megrendelők türellemmel várják be a vetőmagvak leszállítását. Azok, akik már igénylésüket bejelentették, előjegyzettek és címükre a szállítás rövidesen megkezdődik. Minhogy korlátozott mennyiségű vetőmag áll rendelkezésünkre, érdeke a gazdaközönségnek, hogy igénylését mielőbb küldje be a kamarához. Vételárat, vagy zsák- és kölcsön-díjat ne küldjenek a kamarához, mert a szállítás utánvételezés mellett történik.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara.

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közlése

A fényképezés és az amatőr munkákat előlívók forgalmi adó kötelezettsége. A folyó évi július hó 1-én életbe lépett 500/1942. új forgalmi adó kódex 102. § (6) betkezdése szerint általános forgalmi adót tartoznak fizetni a fényképezés. Az adó alapja a kiszolgáltott árúért felszámított ellenérték, vagy a munka és szolgálatteljesítések-

ért (előhívás, másolatok, nagyítások készítése stb.) felszámított munkadíj, tekintet nélkül arra, hogy az árú előállításához vagy a munka végzéséhez felhasznált anyagokat forgalmi adóváltás terhelje. Általános forgalmi adót tartoznak fizetni azok a kereskedők, vagy iparosok is, akik rendszeresen végeznek a fényképezés ipar körébe

tartozó munkákat. Fényképezési cikkek és kellekek (fényképező készülékek, f. m. lemez, papír, előlívók stb.) árúsításával folytatott kereskedelmi tevékenység nem esik általános adó alá. Látszerészeket, továbbá amatőr-munka előhívására jogosított fényképezési cikkek kereskedőket a kamara ezúton is figyelmeztet arra, hogy az amatőr munkából eredő bevételek után folyó évi július 1. óta 2% forgalmi adót kell fizetni. Az amatőr munka után befolyó bevételeket egy bélyegzett könyvben (lehet a többi bevétellel egy könyvben) tételenként kell vezetni. Az így (jul. 1-től 31-ig) összegzett havi végösszeg után 2% fizetendő be a következő hó 15-ig (aug. 15. illetve 17-ig) a forgalmi adó osztálynál e célra kapható „Bevallási ív” kíséretében az ugyanott kapható befizetőlappal. Aki a fotomunka-bevételt a többi tétellel együtt vezette, az ebből a könyvből kiírja és összegezi a tételleket. Aki — bár elő van írva — eddig nem vezetett könyveket, az az adózásnál szokásos arány után rója le a 2 százalékat.

Feltétlenül szükséges azonban úgy kimutatni a fotomunka-bevéteit, hogy az bármikor ellenőrizhető legyen.

Az adóhivatalnak fizetett forgalmi adó a bevételre áthárítható, tehát a bevételezett végösszeghez 2% hozzáadható.

A kamara ezúton is figyelmezteti az érdekeltséget arra, hogy azok, akik pontos üzleti feljegyzéseket nem vezetnek, az 500/1942. P. M. rendelet 166. §-a alapján kérhetik azt, hogy az általános forgalmi adót általában rögzítsék le. A kérelmet a központi forgalmi adóhivatalhoz kell benyújtani s a kérelemre 2 pengős okmánybélyeget kell tenni.

— Cigányleány bandavezér. Buda-pestről jelentik: A budapesti rendőrség öttagú betörőbandát leplezett le, amelynek tagjai számos betörést követtek el. A banda vezetője Rafael Mária 21 éves cigányleány volt, aki a többi betörővel együtt szintén rendőrkézre került.

UTÁN
AZ UAC
ek

ap Buda-
ést a Va-
izenkettes
Szuszed-
A keret

Hargit-
los, Mé-
es Wel-

gyógyult
ztosan szá-

vasárnap
K vasutas
játsszik ba-
hával.

utazik

tszására. A
este állít-

on?

alkozása és
szakmabeli
es sebészhez
Panaszkodik.
az egészsége.
volt. A pro-
bajt, pedig ő
Szomorúan
ór: „úgy lát-
isunk tanár
okat az utcá-
nk kell, de,
okban azt bí-

Regény

(184)

Írta: Brühl G.

nok mit sem látott abból s nem lett bizalmatlanná.

— Köszönöm önnek, hogy szíves volt idekísérni a látogatót, — mondá Achmed a tisztnek, ki most már egyedül hagyta az apródot a száműzöttel s betette a kunyhó ajtaját.

Az apród levette szörmesapkáját s Achmedhez közelített.

— Ne áruljon el engem, valamennyi megfontolatlan szóval, fejedelmem, rám ismert ön?

— Aisa — te Aisa cigányleány vagy! Hogyan jössz te ide, hogyan jutottál ez állötözethez?

— Megszabadítani jövök önt, fejedelmem! Nem csalódik ön, én Aisa vagyok, a cigányleány s Pétervárról jövök ide ez állötözetben!

— De miképp sikerült ez, neked, leány?

— Később mindent meg fog tudni, fejedelmem, ma csupán sietek értésére adni, hogy az ön megszabadítása végett jöttem ide!

— Miképp akarod ezt lehetővé

tenni? Nem ismered a veszélyeket melyek a szökést gátolják!

— Sikerülnie kell! Ismerem a veszélyeket, az utakat, Aisa tüzetesen megjegyzett magának mindent! Bizzék meg bennem, fejedelmem, és elviszem önt innét!

— Bámulatos, merész leány vagy te!

— Csendesem! El ne áruljon egy szóval sem! Senkinek sem szabad sejténie, hogy ki vagyok s mi szándék ösztönözött ide. Még ez órában visszakergetek Tobolszkba s bejelentem a kormányzóknak visszatérésemet. Együttal tudatom vele, hogy visszautazom s mivel nem lehetetlen, hogy szemmel tarthatna, kerülő úton fogom elhagyni Tobolszkot, s hazafelé hajtok számonon. Ez alatt következik az est s megvizsgálják az ön kunyhóját. Ön benne lesz, mint máskor s aludni megy — utószor e helyen.

— Hogyan, már ez éjjel...
— Ez az utolsó éj, melyet e

kunyhóban tölt, fejedelmem. En visszahajtok ide, körülbelül egy órával éjjel előtt már itt leszek. Szánomat az állomástól némi távolságban hagyom, hogy semmi nesz sem áruljon el s az öreg rokkantnak kutyái ne morogjanak. Éjjel tájban legyen ön készen. Én megjelenek az ön kunyhójánál, eljövök önért. Reggelig csaknem nyolc órát haladunk, ez jelentékeny előny!

— Verradatkor üldözőbe vesznek bennünket, veté ellen Achmed, de nem törődöm vele, inkább elszenvedem a halált, mintsem még tovább is itt tengődjem e rideg pusztaságban, elválasztva Szulejkámtól s harcossalától. Tehát örömmel fogadom el ajánlatodat s elvárlak éjjelkor, bátor, elszánt leány.

— Három derék ló van fogva számonon elé, melyek repülve visznek bennünket tova — de a tiszt úr már nyugtalankodik, — időm letelt — most már mindent tud, fejedelmem. Legyen készen!

A parancsnok benyitott... Achmed kezét nyújtott az apródnak, ki ismét feltette meleg sapkáját.

— Végzett ön? kérdé a tiszt, és megmondott-e mindent, amivel meg volt bízva?

— Mindent! felelé az apród.

— Köszönöm! kiáltá utána Achmed.

(Folytatjuk)

Művelődés

Bácska Monografiája címen nagyszabású mű jelenik meg a megye multjáról és jelenéről

A magunk és családunk boldogabb jövődjé kiépítése céljából feltétlenül szükséges, hogy megismerjük városunk vagy szülőfalunk és annak közeli környékének helyzetét, szükségünk van szűkebb pátriánk történelmének, kulturális és gazdasági fejlődésének pontos ismeretére, mert csak ezen ismeretek birtokában alkalmazkodhatunk a legjobban a helyzethez és találjuk meg a boldoguláshoz vezető legcélszerűbb utat. Különösen fontos ez olyan viharos történelmi időkben mint amilyeneket most élünk és olyan mozgalmas történelmi multtal rendelkező területen, mint amilyen a miénk itt a Bácskában. A mult mellett a jelent is természetesen ismernünk kell.

A Bácska multjának és jelenének megismertetését tűzte ki célul maga elé az a valóban hézagpótló mű, amely a közeljövőben „Bácska Monografiája” címen jelenik meg. Az enciklopedikus mű

ismerteti Bács-Bodrog vármegye történelmi multját, társadalmának fejlődését és jelenét, ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kultúráját, iskoláinak, társadalmi egyesületeinek és intézményeinek történetét, továbbá a vármegye minden eddigi életmegtámasztását, kiváló szülötteinek életútját és azok munkásságát, azonkívül megvilágítja a jövő útját és irányát.

A nagyszabású mű valóban az lesz, aminek készül. Ennek biztosítéka a szerkesztőbizottság, amelynek tagjai sorában Horváth Győző püspök, káptalani helynök, apostoli kormányzó, dr. Csirics Irenej bácskai görögkeleti püspök, dr. Deák Leó, dr. apatini Fernbach Péter és dr. Reök Andor főispánok, dr. Sántha György, Krámer Gyula a DMKSz elnök, Welker Keresztély felsőházi tagok, Fráter Jenő nyugalmazott lovassági altábornagy, örgróf Pallavicini Sándor olasz királyi konzul, dr. vitéz Nagy Miklós, Ujvidék, dr. Cserta Péter, Zombor, dr. Bernhardt Sándor, Baja, dr. Völgyi János, Szabadka, dr. Gusáth György, Zenta és dr. Lehel Pál, Magyarokarsza polgármestere, dr. Alföldy Béla országgyűlési képviselő, a vármegyei közigazgatási bizottság örökös tagja, egészségügyi főtanácsos, Andrée Dezső, a Reggeli Ujság főszerkesztője, Berényi János a Bácskai Ujság szerkesztője, Bogner József, dr. Egerth Jakab, dr. Falcione Árpád országgyűlési képviselő, dr. Knézy Lehel tb. megyei főügyész, dr. Koráni Elemér országgyűlési képviselő, dr. Milutinovic Miklós közgazdasági író, a Szerb Matica főtitkára, dr. Nagy Iván országgyűlési képviselő, dr. Palásthy Ödön ügyvéd, dr. Pálos Károly Ujvidék város közművelődési tanácsnoka, Popovics L. Milán országgyűlési képviselő, Szantics Antal a „Független Magyarország” felelős szerkesztője, dr. Slezák Lajos királyi ítélőtáblai bíró, vitéz gróf Teleki János, Trischler József, dr. Vukovich Gergely országgyűlési képviselő. A szerkesztőbizottság munkatársai: Cholnoky Jenő egyetemi tanár, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, dr. Gerevich Tibor egyetemi tanár, a Műemlékek Országos Bizottságának elnöke, dr. Magyar Zoltán egyetemi tanár, dr. Bolányi József egyetemi tanár, jogtudós, dr. Dajkovich Sándor ügyvéd, dr. Szondy Zoltán ügyvéd, dr. Kiss István egyetemi tanár, szociológus, dr. Elek Péter egyetemi tanár, statisztikus, dr. Derchényi Dezső egyetemi tanár, a Műemlékek Országos Bizottságának öre, dr. Sente Ferenc egyetemi tanársegéd, geológus, dr. Kneppó Jenő egyetemi tanársegéd, vegyész és dr. Gajdács Gyula zeneesztétikus.

A hatalmas művet érdekes illusztrációkkal díszítik.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szóig terjedő apróhirdetés ára úgy hétköznap mint vasárnap 1 pengő 50 fillér. Minden további szó 10 fillér, vastagbetűs 20 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

KERESLET

3 SZOBAS összkonfortos lakást keresek, kis család részére. Címeket a kiadó továbbít. 9315

BEJÁRONÓ ki a főzéshez is ért azonnal felvételik. Cím a kiadóban.

Fiatal KEZDŐ TISZTIVISELŐ jó kézírással, jól számolni tudó, azonnali belépésre kerestetik. Vitéz Plattly Árpád, vegyiaru üzennél, Szegedi utca 1.

EGY MUNKÁS felvétetik, II. Rákóczi út 99. 9352

Középbácskai iparvállalat keres öskeresztény IRODAI MUNKAERŐT magyar levelezésre. Ajánlatok eddigi gyakorlat és fizetési igény megjelölésével Stolz Henrik, fémárúgyár, Kula címre küldendők. 9366

Honvédekink részére meleg prémőröket

(szőrmés cikkek elkészítéséhez anyagot)

olcsón adok

Szkicsák Károly

Ujvidék, Petőfi Sándor u. 4.

Telefon:

3-444

KIADÓ

ÜZLETHAZ a város központjában bármilyen NAGYKERESKEDÉSNEK minden tekintetben megfelelő nagy földszinti és pince raktárokkal, irodákkal, kocsirakodóval, nagy udvarral, kerttel, valamint összefüggő négyszobás modern összkonfortos lakással kiadó. Ajánlatokat „Bevezetett” jligére Schmolka hirdető irodába Ujvidék kérik. 9309

KÉT ÜZLETHELYISÉG azonnalra kiadó. Érdeklődni: Laktanya u. 14. 9310

KIADÓ jóforgalmu péküzlet műhellyel. Érdeklődni: Paroski Deszankánál, Szenttamás, József főherceg utca 35. sz. 9356

ÖSSZKOMFORTOS bútorozott szoba, fűrdőszoba használattal, fűtéssel együtt kiadó. Bővebbet: Petőfi Sándor utca 26. I. em. 9349

APOSTOLOK SÖR ZÓ ÉTTEREMBEN

Tel. 39-25.

Ujvidék, Jókai Mór utca 17.

Tel. 39-25.

Minden este fővárosi hangulatban a szórakoztatás és a közönséget. Kifőző igézhűtött italok. — Fajborok.

ELADÓ

ELADÓ 1 1/2 hold szőlőföld természetesen együtt. Érdeklődni: Ujvidék, Váci utca 3. 9367

ELADÓ hálószobabútor privátnál. Alkotmány utca 60, ajtó 1. Megtekinthető d. u. 2-6-ig. 9357

Barna politurozott, modern HALÓSZOBABUTOR 450 pengőért eladó. Megtekinthető d. u. 5-8-ig Petőfi Sándor utca 81. 9351

Bevezetett jól menő ESPRESSO a város központjában, más elfoglaltság miatt bére adó vagy eladó. Platz Ede, Rex-palota. 9331

ELADÓ kisebb családi ház fűrdőszoba berendezéssel. Ugyanott előszoba berendezés eladó. Vereczkei u. 7. 9346

Magdolna Gyermekegthon Jótékony Egyesület Elnöksége

Ujvidék, vitéz Bayer tábornok u. 3. Telefonszám: 33-97.

84/1942. sz.

Pályázati hirdetmény

A Magdolna Gyermekegthon Jótékony Egyesület, Ujvidék, vitéz Bayer tábornok utca 3. szám alatt fenntartott napközi otthoni óvodájában megüresedett fizeteskiegészítésben részesülő államsegélyes óvodai állásra a m. kir. belügyminisztérium 363.115/1942. XVII. számú rendelete alapján pályázatot hirdet.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények az egyesület címére legkésőbb folyó évi szeptember hó 16-ig nyújthatók be. A később érkező vagy hiányosan felszerelt kérelmeket nem vesszük figyelembe.

A pályázati kérelemhez eredetiben vagy közjegyzőileg hitelesített másolatban csatolni kell:

1. A pályázó és szüleinek születési anyakönyvi kivonatát.
2. Hatósági erkölcsi bizonyítványt.
3. A volt megszállott területről származó pályázók a megszállás alatti magatartásukról szóló igazolványt.
4. A magyar honosságot igazoló hatósági bizonyítványt, vagy ennek hiányában azt helyettesítő más okmányt (illetőségi bizonyítvány).
5. elméleti és gyakorlati képesítést igazoló bizonyítványt.
6. Uj keletű tisztí orvosi bizonyítványt.
7. Rövid életrajzot.
8. Annak igazolását, hogy a pályázó nem tartozik az 1939. IV. t. c. hatálya alá.
9. Nyelvismeretre vonatkozó adatok igazolását.
10. Hatósági bizonyítványt a pályázó vagyoni és szociális viszonyairól.
11. Eddigi működéséről tanuskodó működési bizonyítványt.

Az állás betöltésénél azok, akik legalább egy évi eredményes kiegészítő övönői szolgálatot igazolnak, előnyben részesülnek.

Az állást az egyesület javaslata alapján a m. kir. Belügyminiszter Ur től be az 1928. II. t. c. 3. §-a alapján Ujvidék, 1942. évi augusztus hó 19.

Dr. Szalontay Zoltánné elnök.
Dr. Dobay Pál, titkár.

9122

Különléle

Remekül étkezik a „HUNGARIA” étteremben. Izletes elsőrendű, tápláló 4 fogásos ebédmenü 1.60, vacsora 1.10 kihordásra is. Pummer Sándor u. 9. 8181

Üveg és porcellán

árú, Blondel keretek, szentképek, olcsón és nagy választékban Lerch Jánosnál, II. Rákóczi Ferenc út 21. Távbeszélő 30-74. 8959

MAGYAR, NÉMET nyelvet gyors és eredményes módszerrel tanít OK LEVELES TANITÓNÓ. Göring-u. 30/I. 9109

ELVESZETT briliánsgyűrű a Jókai Mór és Hitler utca között. Becsületes megtaláló adja le jutalom ellenében, Gyik utca 8, I em. alá reggel 8-9 óra között. 9358

Hirdetmény

A f. évi augusztus hó 23-ára kitűzött, de elhalasztott rendkívüli közgyűlés f. hó 30-án lesz megtartva — a Kossuth Lajos utca 7. szám alatt lévő vendéglőben (volt „Linda”) a más kitűzött időben és napireddel.

IGAZGATÓSÁG. 9365

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Az Ujvidéki ármentesítő társulat f. évi augusztus hó 30-án reggel 7 órai kezdettel eladja a Hadiszigetén lévő gátjain a fűtermés második kaszálását, Árverezni óhajtok gyülekezési helye a gát kezdetén a városi vágóhidnál lesz Ujvidék, 1942. évi augusztus hó 21. 9163 Ujvidéki ármentesítő társulat

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Gyámhatóság által kirendelt gondnok közhírré teszi, hogy Ujvidéken, Bem utca 26. szám alatt f. évi szeptember 7-én d. e. 10 órai kezdettel különféle használt bútorok, írógép, lakberendezési és felszerelési tárgyak a legelőbbit ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fognak adni.

Ujvidék, 1942 augusztus hó 28-án. 9359 GONDNOK.

NYILTTÉR

115. számú vásárlási könyvet elvesztettem, ezennel érvénytelenítem.

Ujvidék, 1942. augusztus 28.
DAMJANOVICS DAMJAN
1941. április 13 utca 25. sz. 9364

*) E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség

TRUPPEL BÉLA

az ország egyik legnagyobb hangszerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselője és lerakata. Ujvidék, Duna-utca

Reggeli Ujság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: Andrée Dezső

ELŐFIZETÉS:
Egy óra postai kikézb. P. 3.—
Három óra postai kikézb. P. 8.70

Alki nem posta, hanem helyi árú-sító útján kívánja a lap kézbesítését, annak a kihordásért az árú-sító —.60 fillért számít fel